

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Sobota, dnia 26 sierpnia 1922 roku.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Obrady jesienne Sejmu.

(wp.) Jak podaje prasa lewicowa, w kołach sejmowych panuje przekonanie, że posiedzenie komisji konstytucyjnej, zapowiedziane na 9 września odbędzie się dopiero po pierwszym plenarnym posiedzeniu Sejmu, zapowiedzianym na 20 września. Sprawa projektu ustawy o samorządzie dla Małopolski wschodniej, dla której głównie ma być zwołana komisja, przedstawiona jej być może dopiero po pierwszym czytaniu projektu w plenum. (5)

O rozbrojenie.

(wp) W kołach politycznych panuje opinia, że proponowany przez rząd sowiecki zjazd w Moskwie przedstawicieli państw bałtyckich, Polski i Rumunii dla omówienia spraw rozbrojenia, nie będzie się mógł odbyć w dniu 5 września, albowiem w tym samym czasie zaczyna się obrada zgromadzenia Ligi Narodów, a jednym z punktów obrad jest właśnie sprawa rozbrojenia. (5)

Oszczercstwa żydów.

(wp.) Pos. Mendelsohn interwenjował u min. spraw wewn. w sprawie rzekomych ekscesów antyżydowskich w Katowicach, które, jak wiadomo, stosowane były przeciwko paskarzom bez różnicy wyznania i wynikły bez wiedzy jakichkolwiek czynników odpowiedzialnych miejscowego społeczeństwa.

Mimo to „suweren“ żydowski rozpowszechnia w różnych wywiadach dziennikarskich oszczerstwa, jakoby wydarzenia katowickie były wynikiem propagandy antyżydowskiej czynników narodowych miejscowego społeczeństwa. 5

Rada ministrów

(wp) Rada ministrów na posiedzeniu w dn. 24 sierpnia r. b. przyjęła:

Wniosek prezesa głównego urzędu ziemskiego w sprawie przygotowania i opracowania materiałów, dotyczących likwidacji i anulacji posiadłości niemieckich w b. zaborze pruskim; projekt ustawy w sprawie mienia skarbu państwa polskiego na obszarze b. Austro-Węgier, wniosek min. rolnictwa w sprawie udzielenia przez państwo pomocy finansowej na meljoracje rolne; wniosek min. skarbu o rozciągnięcie na polski Spisz i Orawę mocy ustaw o państwowych podatkach bezpośrednich; wniosek min. rolnictwa o rozciągnięcie na z. Wileńską dekretu o przymusowym zarządzie państwowym; wniosek kierownika min. robót publicznych o rozciągnięcie na z. Wileńską ustaw i rozporządzeń o odbudowie; wniosek min. spraw wojskowych w sprawie uposażenia wojskowych, powołanych do czynnej służby wojskowej, oraz wniosek min. skarbu w sprawie przyznania emerytowanym funkcjonariuszom państwowym oraz wdowom i sierotom zasiłków.

Pozatem Rada ministrów załatwiła szereg spraw natury administracyjnej. (0)

Dodatek dla urzędników.

(wp.) Minister skarbu Jastrzębski odstąpił od swojego pierwotnego stanowiska odmowne

P. Narutowicz o polityce zagranicznej.

STOSUNEK DO WIELKICH MOCARSTW WSCHODNIEJ STOSUNEK DO PAŃSTW NEUTRALNEGO. POLSKA I ROSJA. „MORSKA BOLĄCZKA“ PRZYJAŹŃ Z JAPONIĄ.

WARSZAWA 25 (wł) Na odbytej wczoraj w min. spr. zagr. konferencji prasowej p. min. spraw zagr. Narutowicz oświadczył przedstawicielom prasy polskiej, że zagraniczna polityka Polski nie uległa zmianie.

Zyczeniem Polski będzie przyczynić się w miarę możliwości do usunięcia zachodzących trudności i utrzymania przymierza aliantów. Odnosnie do ogólnych interesów Europy znajdujemy pewne poparcie rządów Małej Ententy, z którymi obradować będziemy w Pradze. Wobec wielkich zadań polityki oświatowej musimy odsunąć na drugi plan lokalne różnice, jakie dzieli nasz naród i Czechosłowację. Ważne są również dla Polski sojusze z Rumunją i Jugosławiją.

Co do Galicji Wschod. min. sędzi że sprzymierzone mocarstwa uznają pełne prawo zwierzchności polskiej w tym kraju. Aby zaznaczyć mocarstwa z naszymi zamiarami na przyszłość — mówił p. Narutowicz miałem już możność przedstawić im zasady projektu ustawy samorządowej województw wschodnich o ludności mieszanej, która ma być wniesiona do Sejmu ustawodawczego.

P. Narutowicz podkreślił dalej znaczenie, jakie Polska przywiązuje do stosunków z państwami bałtyckimi. Jest on przekonany że państwa te dążyć będą do uzgodnienia wspólnej linii postępowania na Zachodzie.

Mamy zamiar — mówił dalej p. Narutowicz przyjąć propozycję Rosji sowieckiej zwołania konferencji w sprawie ograniczenia zbrojeń, w której wzięłyby udział również

państwa bałtyckie i Rumunja Polska musi się liczyć jednak z pracami, będącymi w toku w Lidze Narodów, i ich wyniki uwzględnić będzie w swej współpracy na ten temat z Rosją.

Co do Wilna, sędzi p. Narutowicz, to losy tej ziemi uważa Polska za definitywnie przesądzone wolą ludności, i sprawa ta nie powinna być więcej przedmiotem obrad na forum międzynarodowym. Obchodzą nas również los ludności, zamieszkującej t. zw. strefę neutralną, wystawionej na ciągłe napady i prześladowania ze strony Litwy Kowieńskiej, która odrzuca wszelkie próby porozumienia. Kres temu ma położyć podział strefy neutralnej. Rada Ligi Narodów wysłała już w tym celu na miejsce swoich delegatów.

Stosunki z Rosją sowiecką polepszyły się na ogół, ponieważ sowieci przekonali się o naszej pokojowej polityce.

Minister mówił następnie o jednej z najgorszych naszych bolączek: Gdańsku. Nadeszła wiadomość, że wysoki komisarz Haking odmawia Polsce prawa witania w Gdańsku flot obcych i przedstawicieli zagranicznych. Minister polecił delegatowi Polski przy Lidze Narodów wnieść energiczny protest przeciw tej decyzji.

W końcu wspomniał p. Narutowicz o przyjaznych stosunkach, łączących nas z Japonią. W najbliższych dniach rozpoczyna się w Warszawie rokowania w sprawie traktatu handlowego polsko japońskiego, który zacieśni węzły, łączące oba państwa. (5)

Niesłuchana decyzja gen. Hakinga.

ZAPRZECZENIE WSZELKICH PRAW POLSKI W GDAŃSKU.

GDANSK 25 sierpnia. — Wysoki Komisarz Ligi Narodów gen. Haking ogłosił wczoraj decyzję w kwestji praw i kompetencji przedstawiciela dyplomatycznego Polski w Gdańsku. W orzeczeniu tem stwierdza:

1) Rządowi polskiemu nie przysługuje prawo witania na wodach gdańskich lub ziemi gdańskiej przez swego dyplomatycznego przedstawiciela przedstawicieli dyplomatycznych

obcych państw.

2) Jeżeli Polska pragnie cokolwiek uczynić poza granicami postanowień konwencji, jak na przykład witać obcą flotę, w takim razie musi poprzednio uzyskać na to pozwolenie od Wolnego Gdańska.

Uzasadnienie tego orzeczenia ogłoszone będzie w dniach najbliższych.

Kronika zagraniczna

Banicja ks. Jerzego serbskiego.

(x) Z wielkim, zrozumiałym interesem śledzono w Jugosławiji spór między księciem Jerzym serbskim, synem zmarłego króla Piotra z pierwszego małżeństwa a królem Aleksandrem.

spór, który ukończył się uchwałą rady koronnej, odmawiająca księciu praw do tronu i zamknięcia mu przystępu do kraju. Z wiadomości podanych w depešach zdawało się, że ks. Jerzemu chodziło tylko o podwyższenie apanażów. Tymczasem wchodziła tu w grę kwestia następstwa tronu.

W r. 1909 ks. Jerzy był zniewolony do zrzeczenia się swych praw i odtąd żył zagranicą w zapomnieniu. Domagał się wszakże, aby uregulowano stanowisko jego, jako członka rodziny panującej. Nie otrzymawszy — jak mówi — zadowalającej odpowiedzi, przyszedł do Białogrodu przed kilku tygodniami z żądaniem, aby w razie bezdzietności króla wyznaczono go na stępcę i uposażono go odpowiednią, stałą pensją. Według konstytucji korona przypada na syna króla, który niedawno wszedłszy w związek małżeński, nie ma dotąd syna. Nieorzewiduje ona wszakże, kto otrzymałby tron, gdyby król zeszedł ze świata nie zostawiając syna. Król Aleksander, sprzeciwiając się pretensjom brata, proponuje w tym wypadku kuzyna swego, Pawła.

Akcja księcia okazała się zgoła niefortunna. Na brata swego nie mógł on się uskarżać, gdyż prócz apanażów pobierał zapomogi z jego prywatnej szkatuły. A że król zgodnie z rządem odmawiał mu praw do ewentualnego dziedzictwa tronu jest zrozumiałem, gdyż jak orzekł rząd, życie księcia nie odpowiada stanowisku brata króla Jugosławii. Oddawna już książę wyszedł poza ramy rodziny królewskiej; nie był też obecny przy ślubie brata. Czy brał jakkolwiek udział w wojnach, na jakie wystawiona była jego bohaterska ojczyzna, nie wiadomo, więc pretensje jego do wysokiej rangi w wojsku są bodaj nieuzasadnione. Nieszczerólnie też robi wrażenie fakt, że właśnie teraz, po ślubie króla Aleksandra, postawił on tę sprawę sukcesji na osiru. Jakoż w rezultacie, lubo nie pozbawiony apanażów, osiągnął formalny wyrok banicyjny z kraju. (1)

Bezrobotni w Rosji

(x) Bezrobocie w Petersburgu wzmagają się. Biura pośrednictwa pracy zarejestowały w dniu 15 bm. 51,000 osób bezrobotnych, podczas gdy w miesiącu lipcu liczba ta wynosiła tylko 42,000.

„Żywy kościół“ w Rosji.

(x) „Izwestija“ donoszą, że z ogólnej liczby 143 biskupów i arcybiskupów rosyjskich oświadczyło 45, że są zwolennikami żywego kościoła. (6)

Z OSTATNIEJ CHWILI

Francja przygotowuje się do kroków wojskowych.

BERLIN, 25 (8 A. W.) Z Nadrenii nadeszła tu wiadomość, potwierdzona zresztą ze strony francuskiej, że Francja przygotowuje się do kroków wojskowych. W Kolonii odbyła się narada wojenna głównej komendy armii francuskiej wraz z komendantami poszczególnych oddziałów, oraz miejscowym dowódcą angielskim. Jest już pewnem, że obaj delegaci wyjadą z Berlina. (5)

Próba napadu na „Gońca krakowski“.

KRAKÓW, 25-8 (wł.) W dniu wczorajszym przed lokalem redakcji „Gońca Krakowskiego“ zaczęły się gromadzić tłumy, złożone z najciemniejszych metów krakowskich. Personal redakcji, złożony przeważnie z byłych wojskowych, licząc na własne siły, nie zawiadomił policji, która widać miała skądinąd wiadomość o planowanym napadzie, gdyż przybyła na miejsce i tłum rozproszyła. (5)

Zamach na Trockiego.

BORDEAUX 25 (PAT) Radio. Sztokholmskie pisma donoszą o nowym zamachu, dokonanym na Trockiego, który zresztą wyszedł cało. 5

AUSTRIA POD KURATELA.

Propozycja paryskiego „Temps'a“. Oświadczenie austriackiego ministra skarbu.

PARYŻ 25 (PAT) Havas. Omawiając sprawę Austrii i zastanawiając się nad środkami mogącymi zażegnać kryzys, „Temps“ podkreśla że przede wszystkim należy dbać o utrzymanie w Austrii spokoju. Pod tym względem Liga Narodów mogłaby stworzyć organizację przejściową, umożliwiającą sprzymierzonym podtrzymanie rządu austriackiego bez uszczerbienia jego niezależności. (5)

EILWESE (PAT) Radio. Dr. Seifel oświadczył przedstawicielom prasy berlińskiej, że twierdzenie, jakoby Austria przyłączyła się do Małej Ententy jest bezpodstawne, a sprawa ta, jak wogóle kwestja zmiany orientacji politycznej Austrii, nie może wchodzić w rachubę przed ukończeniem podróży inspekcyjnej. Austriacki minister finansów hr. Segür oświadczył,

że połączenie Austrii nie jest do tego stopnia beznadziejne, by groziło bezpośrednią katastrofą egzystencji Austrii. (5)

W dalszym ciągu „Temps“ podaje pogłoski, że rząd francuski zamierza zwrócić się z prośbą do d-ra Benesa, aby ten działał jak naienergiczny w kierunku uzdrowienia Austrii. Prócz tego dziennik podaje, jakoby Francja miała zaprosić do Paryża kanclerza Seibela.

W związku z powyższem, francuskie czynniki urzędowe komunikują, że o jakimkolwiek zaproszeniu kanclerza austriackiego nie może być mowy, jak również podkreślają, że Francja jest przeciwna przyłączeniu się Austrii do Niemiec oraz, że stanowisko rządu włoskiego jest identyczne ze stanowiskiem rządu francuskiego. (6)

Nowe napady dziczy litewskiej.

Ciągłe walki w pasie neutralnym.

WILNO (A. W.) Dnia 22-go bm. regularne oddziały litewskie w sile 3-4 kompanij piechoty z karabinami maszynowymi zajęły wsie: Bojany, Nieczanče, Maciejuńce i Podszwinty poczem, pozostawiając w tych wsiach placówki, rozpoczęły atak na placówki miejscowej milicji we wsiach Kontrowiszki Kiele, Jodelo, Awizańce i Romaszkańce.

Należy stwierdzić, iż ostatnia akcja Litwinów wskazuje na zamiar zniszczenia milicji miejscowej. W walkach tych coraz większy udział obok partyzantów biorą regularne

oddziały armji litewskiej.

WILNO (A. W.) W nocy z 18 na 19-go bm. patrol milicji miejscowej, odbywając zwykły nocny obchód pasa neutralnego został niespodzianie około wsi Panaszyszki gminy rudzkiej ostrzelany gęstym ogniem karabinowym. Po krótkiej walce udało się patrolowi opanować wieś, przyczem okazało się, że strzały pochodzą od kwaterującego we wsi patrolu litewskiego w sile 15 ludzi. Podczas walki raniono jednego Litwina.

Niemcy nie chcą płacić zobowiązań.

Chytra gra z pogrozkami. Rokowania

BERLIN 25 (wł) Wczoraj wieczorem kanclerz Rzeszy odbył naradę z przedstawicielami związków zawodowych w sprawie położenia wytworzonego przez spadek marki niemieckiej i związany z tem wielki wzrost drożyzny. Przedstawiciele związków zawodowych przedstawili kanclerzowi Rzeszy szereg wniosków w sprawie zwalczania drożyzny. W odpowiedzi na to dr. Wirth przedstawił stan rokowań w sprawie odszkodowań i położenie zewnętrzno-polityczne. Wirth oświadczył, że rząd Rzeszy przeżywa bardzo ważny i trudny okres i trzeba liczyć się z tem, że „polityka wypełniania“ kończy się tam, gdzie zaczyna się zagrożenie głodem ludu niemieckiego. Przedstawiciele związków zawodowych przyjęli do wiadomości wywody Wirtha i przedłożyli swoje ostateczne żądania. Żądania te mają być zbadane przez ministrów odpowiednich wydziałów, poczem odbędzie się nowe narady.

Dzisiaj odbyć się mają narady komitetów centralnych partji niezawisłych socjali-

bez wyniku. Ostatnia nadzieja.

stów i socjal-demokratów w sprawie położenia politycznego.

BERLIN 25 (wł) Wczoraj toczyły się znów narady przedstawicieli komisji odszkodowań z przedstawicielami rządu Rzeszy, kanclerzem Wirthem i ministrem skarbu Hermesem. O wyniku narad nie wydano żadnego zawiadomienia urzędowego, jak to było z góry do przewidzenia. Jednak z pogłosek, jakie krążą w kołach politycznych, można wnioskować, że wczorajsze obrady nie doprowadziły do zerwania rokowań, które też będą prowadzone jeszcze w dalszym ciągu.

BERLIN 24 (wł) Pisma berlińskie podają w doniesieniach z Londynu, że tamtejsze koła polityczne oczekują powrotu Lloyd Georgea i nowego wystąpienia jego w sprawie odszkodowań, wobec tego, że misja delegatów komisji odszkodowań w Berlinie nie ma widoków powodzenia.

Echa zamordowania gen. Collins'a.

LEAFIELD 25 (PAT) Pol. Radio. Wiadomość o zamordowaniu gen. Collinsa wywołała w całym świecie przygnębiające wrażenie. W Stanach Zjednoczonych tragiczny ten wypadek zwiększył jeszcze sympatje społeczeństwa amerykańskiego dla wolnego państwa irlandzkiego. Prasa amerykańska oraz amerykańscy mężowie stanu komentują wypadki irlandzkie i jednogłośnie dają wyraz przeświadczeniu, że tragiczna śmierć Collinsa przyspieszy zlikwidowanie działalności wojsk republikańskich. Według prasy francuskiej kryzys w Irlandji został przewycięzony.

Irlandja zacznie wewnętrznie organizować swe życie państwowe w atmosferze porządku i pokoju, lojalnie wykonując postanowienia traktatu angielsko-irlandzkiego.

Wypadek ten zwrócił również uwagę Ojca Św., który z tego powodu wyraził się, że epidemia mordów politycznych, zaznaczająca się w czasie ostatnim jeszcze bardziej uciążliwie, czyni konieczność skłonienia szerokiego społeczeństwa do powrotu na drogę naczelnych chrześcijańskich zasad miłości bliźniego i pokoju.

Ostatni akt komedji ślasko-pruskiej.

Dzień 3 września zakończy krwawą komedię na Śląsku Opolskim. W dniu tym ma ludność zdecydować, czy Górny Śląsk pozostały przy Rzeszy Niemieckiej ma uzyskać auto-nomję, dając mu prawa administracyjne niezależnego państwa związkowego, czy też ma pozostać i nadal prowincją pruską.

Niemcy spełniają więc jakoby swe przyrzeczenia plebiscytowe. Spełniają je jak wszystkie przyrzeczenia spełniać zwyczajni: perfidnie i brutalnie.

Dawni obrońcy seperatyizmu śląskiego, jak sławetny Ulitzka i kumpani z „Woli Ludu“, owi gorący „Górnoślązacy“ i „autonomiści“, patrioci lokalni a w rzeczy samej kreatury Berlina zawrócili błyskawicznie z drogi doczasowej hipokryzji i szczerze już rozkazują powrót na słodkie łono ojczyzny pruskiej. Jaką zaś rolę w plebiscycie tym odegrają pruskie sfery rządowe, z prezydentem opolskim Bittą jako komisarzem głosowania na czele, o tem wątpić nie można. Gdy jeszcze i socjaliści niemieccy wytargowawszy pozornie i mało znaczące zresztą prerogatywy dla Śląska jako prowincji, oświadczyli, że „za autonomją głosować nie warto“ stała się sytuacja równie jasną jak — dla Polaków tamtejszych beznadziejną.

Rządowi pruskiemu udało się utworzyć jednolity front niemiecki za wcieleniem Śląska do Prus. Z tego zaś prosty wniosek — zużyty zresztą już przez prasę niemiecką za okrzyk bojowy — że „kto za autonomją — ten Polak“. A Polakiem nie tylko być, lecz i nazywać się na Śląsku, to wydanie się w krwawe łapy orgeszowych siepaczy, to utrata wszystkiego, życia, mienia i rodziny w najlepszym razie ucieczka do Polski. Komuż więc stanie na to odwagi? Głosowanie jest wprawdzie „tajne“. Niestety lud górnośląski aż nadto dotkliwie cierpieć musiał i za „tajność“ plebiscytu, który przecież odbywał się w stokrotnie korzystniejszych warunkach. Szlachetna policja pruska zaś dość dotąd, jak przy katowaniach gliwickich bytomskich, dała dowodów, że chro-nić umie zdrojniarzy od kary.

Umiejętne przystosowanie metod perfidnych do wrodzonej krwiożerczości pozwoli więc Prusakom zdobyć zwycięstwo. A jak bolesną i smutną będzie utrata autonomji dla Polaków śląskich, o tem dziś nawet pomyśleć jest gorzko. Posiadając własny sejm, własną policję i administrację śląską, mogliby Polacy choć w skromnej mierze zdobywać warunki, niezbędne dla życia narodowego. Mogliby zyskać język polski w szkolnictwie, administracji, mogliby zresztą się swobodnie w towarzystwach mogliby — co najważniejsze — żyć w spokoju i bez obawy przed pałką i bagnem pruskiego szowinisty.

Wszystko to ginie ze stratą autonomji.

Wprawdzie — tak, wprawdzie — i rząd pruski przyoblecuje im wszelkie swobody. Bieda jednakże temu, kto kiedykolwiek, niepomny na słowność pruską na spełnienie tych przyrzeczeń“ nalegał.

Sytuacja jest beznadziejna. Wszyscy ci, którzy mogliby byli stać się przywódcami w walce ludu śląskiego o swe prawa zostali już przódzy groźbą, przemocą lub zabójstwem usunięci. Na całym Śląsku polskim nie ma ni jednej placówki narodowej, kulturalnej ani jednej choćby tylko gospodarczej. Wszystkie banki rolne, wszystkie towarzystwa, nawet zawodowe przestały istnieć. A z tych co Polakami być się odważyli w „wolnej“ republice pruskiej 60,000-dostownie sześćdziesiąt tysięcy wygnano z kańczugiem w ręku do Polski.

Pod kątem widzenia właśnie tego plebiscytu o autonomję należy zrozumieć ostatni terror orgeszowców. Umiejętność w załatwianiu spraw wewnętrzno-państwowych krwią i pięścią z której acz pod wezwaniem „walki o całość Prus“ lub „postannictwa kulturalnego“ rząd

pruski słusznie dumnym być może i tu przyniosła obfite owoce.

Nienawiścią prawdziwą i sfałszowaną, Niemców do Polaków, kierowano przemyślnie tak, że do głosowania nie stanie z Polaków 60,000 najlepszych, którzy ze sobą porwawszy małoduszną resztę, zagrozić by mogli Prusom utratą tak idealnie dotąd eksploatowanej prowincji.

ZACHOD WOBEC POLSKI.

Chicagoski „Dziennik Związkowy“ pisze:

Powoli lecz stale rozpraszają się mgły tendencyjnych fałszów i podstępnie wywołanych nieporozumień, jakimi Niemcy i żydzi usiłowali z jednej strony zniszczyć zainteresowanie i podkopać zaufanie zachodu do Polski, z drugiej znowu zniechęcić nas do nawiązywania bezpośrednich z nim stosunków i skłonić do zdania się na drogę pośrednictwa. Wroga nam propaganda osiągnęła swój cel przynajmniej o tyle, iż zachodnie kraje a przede wszystkim Anglja zachowywały się wobec Polski nadzwyczaj nieufnie, nie kwapiąc się nawiązywać z nami stosunków handlowych, a tymbardziej angażować swych kapitałów w odrodzeniu i rozwoju przemysłu polskiego. Obecnie dużo uwagi poświęć i starań poczynić musimy aby odrobić te straty jakie nam pomieniona propaganda wyraziła i zasypać tę przepaść uprzedzenia i niechęci, jaka nas od zachodu z obustronną szkodą jeszcze dotąd dzieli.

Do zdemaskowania faktów, wyjaśnienia istotnego stanu rzeczy i nawiązania stosunków w znacznej mierze przyczyniają się wycieczki dziennikarskie, a następnie pojawiające się w prasie głosy poszczególnych kupców lub przemysłowców zagranicznych, którzy mimo panujące w ich krajach uprzedzenia „zaryzykowali“ do nas przyjechać. Ci w dobrym tego słowa znaczeniu ryzykanci nie ma-

Rezultat głosowania jest więc przesądzony a tryumf pruski nazbyt pewny. A nam wolnym braciom tych setek tysięcy gnębionych, spotwanych Ślązaków, nie niestety nie zostało prócz bezczynnego protestu przeciw gwałceniu praw przyrodzonych naszymi współbraćmi i z pamiętania sobie raz jeszcze tego czynu niedo-szłych panów świata. (7)

ją słów oburzenia dla niecnej propagandy prusko-żydowskiej, która ich tak długo i bezczelnie okłamywała i starają się rodakom swym otworzyć oczy na istotny nad wszelkie ich przypuszczenia lepszy stan rzeczy.

Niedawno w „Biuletynie“ organie federacji angielskiego przemysłu p. J. Calder, członek „wielkiej rady“ oraz angielskiego komitetu dla handlu zamorskiego opisał swą podróż do Polski nie szczędząc jej słów gorącego uznania i podziwu. Nie zraża go bynajmniej niski kurs marki polskiej, bo uwzględniają mały dług państwowy oraz bogate zasoby naturalne kraju dochodzi p. C. do wniosku, iż Polska ma przed sobą świetną przyszłość gospodarczą. — Nawet administracja, która nie szczędziła tyle krytyki, spotkała się z pochwałą anglika podnoszącą jej sprawność i uczciwość.

W końcu swych wywodów, w których bardzo wysoko stawia przemysł łódzki, dochodzi p. C. do wniosku, iż przemysł i kapitał angielski powinien nawiązać stosunki z Polską, przeciwstawiając się niemieckiej w tym względem ekspansji. A nas nawołuje (oby nie bez skutku) do energicznego przeciwdziałania kłamliwej propagandzie i do sprawniejszego informowania w sprawach naszym Zachodu, który z chwilą rozpoznania się istrotnym pomyślnym stanem rzeczy popłiszy nam z wydatną pomocą w dobrze zrozumianym interesie własnym.

Przeciw milicjom partyjnym.

Wobec tego, że od pewnego czasu utarło się wśród partji politycznych i organizacji społecznych zwyczaj powoływania „straży porządku“ pod różnymi nazwami na czas trwania dozwolonych przez władze wieców i pochodów manifestacyjnych, minister spraw wewnętrznych wydał w sprawie powyższej specjalny okólnik do wszystkich wojewodów, delegata rządu w Wilnie oraz komisarza rządu w Warszawie.

Okólnik wyjaśnia, że o ile „straże porządku“ są powoływane od wypadku do wypadku jak również, o ile działalność ich ogranicza się ściśle do utrzymania wśród manifestantów i wiecowników porządku w czasie pochodu, i wreszcie, gdy „straże“ nie są stałymi kółkami organizacyjnymi danych partji lub instytucji

społecznych, wówczas władze administracyjne nie mają powodów do występowania przeciwko tak pojętym „strażom porządku“.

W wypadkach zaś, gdy t. zw. „straże porządku“, zmieniając swój charakter, ujawniają tendencję do stałego istnienia, co łączy się z odpowiednią organizacją, z wprowadzeniem swobodnej dyscypliny, a nieraz i z chęcią wywierania presji czynnej na „inaczej“ myślących, to znowu powoduje powstanie identycznych organizacji ze strony grup o ideologii przeciwnej władze administracyjnej nie powinny dopuszczać do utrwalenia się takich organizacji; w razie zaś stwierdzenia, że istnieją podobnego rodzaju organizacje, winny przystąpić do niezwłocznego ich zlikwidowania. (1)

Bolszewizowanie cerkwi prawosławnej.

(o) Pan Serge de Chessin, korespondent „Echo de Paris“, umieścił w piśmie tem korespondencję o stosunkach, panujących w cerkwi prawosławnej w Bolszewji. Organizację nowego kościoła prawosławnego polecono Lwowu (nie jest to, jak z początku mylnie przypuszczano, ks. Lwów), byłemu prokuratorowi św. Synodu, który odegrał nader nędzną rolę, jako mediator między Kiereńskim, a Kornilowem następnie przeszedł do bolszewików i był jednym z mężów zaufania Skobelewa, domagającego się za wszelką cenę zawarcia pokoju z Niemcami. Lwów od szeregu miesięcy pisy-

wał już w „Izwiestjach“, umieszczając artykuły zwalczające patriarchę Tychona. Współpracownikami Lwowa są: biskup Antonin i Belikoff, jedna z najnędźniejszych kreatur z otoczenia Rasputina. Doskonale obeznany z metodami działania dawnego rządu carskiego, Lwów przystąpił do reorganizacji cerkwi, dostosowując je metody do wymagań bolszewików. Lud rosyjski odnosi się nieufnie do tych reform i prób „uzdrowienia“ cerkwi, tembardziej, iż patriarcha Tychon więziony w jednym z klasztorów, wydał orędzie do wiernych, przestrzegając, by się nie dali omamić odstępcom. (8)

Pamiętajcie o sierotach po powstańcach górnośląskich!

NA MARGINESIE.

Przesilenie ekonomiczne w niekle.

Belzebub zwołał Radę gabinetową.

— Panowie — rzekł do swolch ministrów — dowiaduję się właśnie, że rosące coraz to bardziej wydatki na administrację piekielną grożą nam już bankructwem. Najkatastrofalniejszą jest kwestia paliwa, która — rzecz prosta — jest kwestją naszego bytu. Potępieńców dzięki wojennym stosunkom coraz to przybywa, ale na czemże ich smażyć? Lasy na Marsie wycięte, złoża węglowe niemal wyczerpane, co robić?

Poprosił o głos Mefisto.

— Mam projekt, który prawdopodobnie na długi czas może usunąć od nas niebezpieczeństwo, o jakim mowa. Używajmy do palenia ropy. Polska, która nam dostarcza najpiękniejszego kontygentu potępieńców, nie pożąda nam i tego opału dla nich.

— Ropa śmierdzi i kopci — zarzucił Asmodeusz.

Wysmiano go. Natomiast Lucyfer zwrócił uwagę, że do ropy musiałyby piece i kotły piekielne zostać odpowiednio przerobione.

— To się przerobił — zadekretował Belzebub.

W rezultacie zwyciężyło zdanie Zamboniego, żeby wysłać do Polski misję, któraby zebrała, jaki materiał palny możnaby tam zdobyć w największych ilościach, a po najniższej cenie. Misja otrzymała szerokie pełnomocnictwo na bycia ewentualnie całego zagłębia naftowego lub puszczy białowieskiej.

Niebawem misja wróciła w bajecznych humorach.

— Przywieźliśmy — zaraportował szef misji — niesłychane masy...

— Drzewa? Nafty?

Nie. Marek polskich! (1)

„Szczutek”.

WIADOMOSCI Z KRAJU.

Jeszcze o żydowskich kłamstwach pogromowych.

(K) Śledztwo w sprawie zamordowania rodziny Sonntagów dało bardzo zadawalające wyniki. Maurycy Sonntag przyznał się, że otrzymał od Książkowej 250 tysięcy marek gotówki i nabył od niej towar za 125 tysięcy, który następnie natychmiast sprzedał z czystym zyskiem jednego miliona. Sonntag przyznał się również że za tę łapówkę złożył w sądzie fałszywe zeznanie, zdejmując podejrzenie z Władysława

Książka, a rzucając je na żołnierzy polskich Bandyta Książek przyznał się do zamordowania 4-ech członków rodziny Sonntagów.

Śledztwo jest prawie na ukończeniu. Wciąż zjawia się bardzo wielu świadków, którzy do rzucania nowe szczegóły. Książek i wszyscy współpracownicy zostali odstawieni do więzienia.

Cała ta afera, będąca dowodem wielkiego oszustwa, jakiego dopuścił się Zydowski Komitet Ratunkowy, oskarżając na cały świat żołnierzy polskich o pogrom, wywołała łatwo zrozumiałe zamieszanie w obozie sjonistów. To też wiele osób z tych sfer nie tai, że ostatnie rewelacje są dla nich bardzo ciężkim policzkiem moralnym. Ciekawie wobec tego przedstawia się głos „Chwili” sjonistycznej, która na temat całej sprawy ma tylko tyle do powiedzenia, że „niedowiedzią przysługę wyrządziła prasa polska tej sprawie, odświeżając z tej okazji ranę wypadków listopadowych i rzucając znowu na żydów obelgi; jej argumenty bowiem dowodzą przeciwieństwa tego, co by udowodnić miały we dle intencji autorów”. Notatka ta ma prawdopodobnie na myśli, że Książek który brał udział w pogromie jest chrześcijaninem. Trzeba jednak zaznaczyć, że jest to notowany i wielokrotnie karany bandyta, a poza tym jest to ideowy wychowanek tych mętów żydowskich, które jak rodzina Sonntagów, trudnią się paserstwem i utrzymują ze złodziejami oraz bandytami ścisły kontakt. (8)

Studenci francuscy w Polsce.

(K) 11 września przybędzie do Warszawy wycieczka studentów francuskich, zaproszona jeszcze przez b. prezydenta Ponikowskiego. Komitetowi przyjęcia wycieczki przewodniczyć będzie w dalszym ciągu pani Ponikowska. W sprawie organizacji przyjęcia, któremu zajmuje się M. S. Z. i min. oświaty prez. Nowak konferował wczoraj z min. Targowskim. (9)

Nasza latarnia morska w Rozewiu.

(K) W Rozewiu nad polskim Bałtykiem znajduje się latarnia morska, wysoka na 70 m. Jedyna na wybrzeżu oświetlona elektrycznością, (Latarnie w Oksyniu na Helu mają oświetlenie naftowe.)

Dzieje latarni rozewskiej, pamiętającej czas dawnej Polski, świadczą, że w początku 18 w. myślano u nas o urządzeniach kulturalnych, istniejących w krajach ościennych. Została ona mianowicie wzniesiona w roku 1714 — oświetlona wtedy była podobnie jak inne w owym czasie: płonącymi żagwiami umieszczonymi w koszu żelaznym, drucianym, później zaś w wieku 19-ym naftą.

Stan taki trwał do r. 1870 w którym rząd niemiecki wznosił obok drugiej latarni, ponie-

waż brzeg w Rozewiu podobny jest do brzegu w Kołobrzegu i chciałoby odróżnić je dla lepszej orientacji statków. Obie latarnie naftowe z refluktorami paliły się do r. 1910 w którym zbudowano dynamomaszynę i dawną latarnię nadbudowano.

Specjalne przyznany zwiększając jej światłość do siły 6 milionów świec — co do wielkości jest ona drugą na Bałtyku i Niemcy do tej pory nie mogą przeboleć jej utraty. (6)

Pospieszna pociąg z Krakowa do Krynicy i Zakopanego

(K) Celem umożliwienia powrotu z letnisk będą kursowały w czasie od 23 do 31 sierpnia między Krakowem a Zakopanem pociągi pospieszne Nr. 6101 i 6102 oraz między Krakowem a Krynicią pociągi pospieszne Nr. 603 i 604 w dwu częściach. Odjazd drugiej części pociągu Nr. 603 z Krakowa o godz. 5 min. 30, pociągu Nr. 604 z Krynicy o godz. 17 min. 10. Przyjazd do Krakowa o godz. 24.00. Obie części uzyskają te same połączenia w stacjach węzłowych a w Krakowie część druga do części pierwszej do Warszawy. (6)

Migawki republikańskie

„Bezstronność” polityczna władz pocztowych.

Sekretariat główny Związku Lud.-Nar. w ostatnich czasach otrzymał zwrot całego szeregu pism, wysłanych do członków związku w sprawach organizacyjnych. Na kopertach wykreślono nazwę poczty i wsi, dopisano natomiast inną miejscowość. Naturalnie poczta w tej drugiej miejscowości zrobiła notatkę, że podobny adresat jest nieznany.

Ciekawe jest, że napisy te robione są jedną ręką.

W ten sposób nasi lewicowcy pojmują wolność tylko dla siebie, w stosunku do przeciwnika nie obowiązują ich nawet względy uczciwości. Jest to konsekwentne rozwinięcie moralności żydowskiej, inspirującej kierunki lewicowe.

Żądamy natychmiastowego wyjaśnienia tej sprawy przez władzę, wyszukania winnych i pościąganie ich do surowej odpowiedzialności. (1)

Judaica.

Nie znam gorszej rany dla państwa, jak plemie żydowskie z powodu jego skłonności do oszukaństwa i lichwy wszelkiego rodzaju, doprowadzających ludzi do żebractwa, oraz popełniania wszelkich zwich postępków, którym się brzydzi człowiek szlachetniejszy.

Marja Teresa.

A. STRINDBERG.

3)

BESTJA.

— Narcysie, pióro mi podaj i inkaust... Przeciwno ukąszeniu węża jadowitego użyć należy lojadu...

— A przeciwko cykucie? — Przeciwno cykucie? Na to niema lekarstwa. Uważaj na grę, bo inaczej pognieyam się.

— Ty wszakże gniewać się nie umiesz. — zauważył Syljusz.

— Tak, to prawda, nie umiem... Zartowałem!

— Alieści weszła małżonka cesarza, Messalina!

— Czemu Syljusz tu siedzi i gra, gdy ma być ze mną do teatru?

— Tak mu kazałem! — odparł cesarz.

— Jakiem prawem?

— On niewolnikiem moim jest, wszyscy są niewolnikami Pana świata. Dlatego Rzym jest w pośród wszystkich państw najbardziej demokratycznym, albowiem wszyscy obywatele równi są, równi wobec mnie i Bo-

— On twoim niewolnikiem, ale moim jest mężem!

— Twoim mężem? A przecież tyś mnie poślubiona...

— Tak, i cóż stać? — Messalino, jesteś zabawna... Przebaczam ci to, Idźcie dzieci i bawcie się dobrze. Ja zagram z Narcyssem.

Cezar, znalazłszy się sam na sam z sekretarzem, oblicze swe zmienił.

— Podaj za nimi! — zasyczał. — Zabierz z sobą Lokustę i podaj im czare... A potem żona mi będzie Agryppina!

Syljusz atoli, opuściwszy cesarzową komnatę, spytał tonem niewinnego:

— Czyś oświadczyła przyrzadziła pieczarki na wieczere dla niego?

— Nie, wyręczyła mnie Lokusta, ona zna się na tem!

Neron — to imię trzeciej głowy bestji, Godnym był synem Agryppiny: brata swego przyrodnego, Brytanikusa otrul, matkę swoją zamordował, a ostatecznie zaślubił z zachowaniem wszelkiego ceremoniału gladiatora. Falszował monetę i grabił świątynie. Odbył podróży artystyczną po Grecji, gdzie zrazu wystąpił jako śpiewak, obdarzony ośmnastuset wieńcami, a następnie jako woźnica w igrzyskach — i choć się potknął i wóz przewrócił, to przecież nie miano odwagi odmówić mu na-

grody.

Tak nisko już wtedy upadły Rzym i Hellada, a Klaudjusz zaiste aniołem był w porównaniu z tym potworem, wszelako również mie-dzy bogi zaliczonym.

Cezar powrócił dziś z jednej z wielu swych podróży artystycznych i stolicę swoją zastał w płomieniach. W szale opilczym często piorunował na swój Rzym starożytny o wąskich uliczkach i szpetnym zabudowaniu, i nieraz wykrzykiwał pragnienie, iżby pod palicę należało miasto ze wszystkich stron. Stąd też na niego padło podejrzenie o wzniesienie pożaru.

W pałacu swym na Eskwilinum zasiadł cesarz w wielkiej sali kolumnowej i rozkoszował się wspaniałym widokiem morza i płomieni.

Była to sala marmurowa w nieliczne wyposażona sprzęty, jako że cesarz lękał się, że wśród sprzętów liczniejszych snadniejby ukryć się mogli mordercy. W głębi sali atoli lśniły mocne podwójne żelazne a złocone kraty, za którymi krażyły dwa lwy libijskie.

Przy kratkach dwaj niewolnicy stali, Palas i Aleksander, i pilnie śledzili oblicze swego władcy.

DoK nast

Zygzyki

Żydowski beczelność.

Żydzi stają się coraz beczelniejsi i zażywając wszędzie kraj nasz swymi osobami, również chcą zmusić wszystkich mieszkańców do nauki ich brzydkiego dziwoląga językowego — żargonu. Żargon uważają już za swój język urzędowy, gdyż używają go do spraw oficjalnych jak np. zawiadomienie dłużnika o płatności weksla.

Jeden z czytelników naszych p. L. St. wręczył nam kartę pisaną w żargonie, w której towarzystwo Keren Hajezod (Fund. Odbud. Pa testyny) Cegielniana 4 zawiadamia go o płatności weksla w dniu 24 sierpnia.

Widocznie naród lichwiarzów chce zmusić swych wierzycieli do nauki żargonu, przypuszczamy jednak, że dotychczas wszelkie zawiadomienia w nieuropejskim dialekcie — nie obowiązują. (1)

KRONIKA

Kalendarzyk

Dziś: Sobota, 26 sierpnia Ireneusza
Wschód słońca g. 4 m. 32
Zachód g. 6 m. 12.

Widowiska.

„Luna“ (Przejazd 1)
„Tajemnice dżungli“

„Odeon“ Przejazd 2
„W sidłach piratów“

Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Kobieta, która zbladła“

Teatr letni „Scala“ (Cegielniana 19)

Kino Popularne (Konstantynowska 16)
„Tajemnicza moc“

Ogród Ogniiska Załog. (Przejazd 1)
Koncert orkiestry St. Namysłowskiego.

Kalendarzyk historyczny.

1674 Jan III Sobieski odbiera Turkom Braclaw.

Z Rady Miejskiej.

(bip) Na środowym posiedzeniu Rady Miejskiej odbędą się wybory 6 członków rady (w równej ilości z pośród robotników, urzędników i wolnych zawodów) do komisji i kontroli działalności wydziału handlowego magistratu. Ponadto wybrany zostanie jeden członek rady miejskiej do komisji teatralnej, oraz 5 członków i tylu zastępców do komisji głównej dla spraw jednorazowego nadzwyczajnego podatku na cele obrony państwa.

Nowa taryfa pocztowa.

(bip) Od dnia 1 września r. b. obowiązować będzie przy nadawaniu korespondencji niżej umieszczona taryfa.

W obrocie krajowym: za list zwykły do 20 gramów — 50 mk. kartę pocztową 30 mk. polecenie 50 mk.

W obrocie zagranicznym: Do Czechosłowacji, Rumunii i Węgier, za list zwykły 80 mk. za pocztówkę 50 mk.

Do innych krajów: za list zwykły 100 mk., pocztówkę 60 mk. polecenie 100 mk. Za nadanie przesyłki polecanej w godzinach nieurzędowych opłata dodatkowa 5 mk.

Płkny dar.

(lot) Po zlikwidowaniu spraw, dotyczących działalności komitetu plebiscytowego okręgu łódzkiego pozostałe 950 tysięcy mk. oraz 550 milionówek wymieniony komitet przekazał harcerstwu na Górnym Śląsku.

Z Uniwersytetu Powszechnego i Kursów Doksztalających.

Osoby z odpowiednim przygotowaniem naukowym, które chciałyby wziąć udział w wykładach Uniwersytetu Powszechnego lub Uniwersytetu Robotniczego jako prelegenci, proszone są o zgłaszania się do kancelarii Uniwersytetu (Wydział Oświaty i Kultury, Piramowicza 3 i p., pokój Nr. 6) Pierwsze

posiedzenie Rady Pedagogicznej Uniwersytetu odbędzie się we wtorek, dnia 29-go bm. o g. 7-ej wiecz. w sali posiedzeń Wydziału Oświaty i Kultury.

— Kurs przygotowawczy dla kandydatów na wykładających naukę obywatelską na Kursach Doksztalających.

Zarząd Kursów Doksztalających urzęduje w pierwszych dniach września kilkudniowy kurs przygotowawczy dla kandydatów na wykładających naukę obywatelską na Kursach Doksztalających. Zgłoszenia na Kurs przyjmuje Kancelaria Uniwersytetu (Piramowicza 3, I p.) Przyjęci na Kurs otrzymują wykłady nauki obywatelskiej na Kursach Doksztalających.

— Podwyższenie opłat.

(bip) Zostaną podwyższone obecnie opłaty za leczenie w szpitalach dla umysłowo chorych w „Kochanówce“, Warcie i Kocborowie.

Magistrat postanowił podwyższyć taryfę opłat budowlanych.

— Szerzenie oświaty.

(bip) Na wniosek magistratu rada miejska ma uchwalić na najbliższym posiedzeniu ogłoszenie w roku bieżącym obowiązkowego doksztalania młodzieży rocznika 1908, jako też uruchomienia potrzebnej ilości kompletów, kursów uzupełniających zawodowych w związku z przystąpieniem, poczynając od roku szkolnego 1922—23 do realizowania obowiązkowego stopniowego w ciągu najbliższych lat czterech doksztalania młodzieży w wieku od 14 do 15 lat życia.

— Przepisy sanitarne przeciwko cholercie

(bip) W związku z możliwością zawleczenia do Łodzi cholery ze wschodnich granic Rzeczpltej i Rosji, komendant policji na miasto Łódź wydał rozporządzenie wszystkim komisariatom policji, aby istniejące przepisy sanitarne były z należytą dokładnością przestrzegane, a w szczególności zwracano uwagę, aby place, ulice, ścieki, domy, targowiska, hotele, zajazdy, domy noclegowe itp., były utrzymywane w czystości, aby wszelkie studnie doprowadzone zostały do należytego porządku i nie odpowiadające wymaganiom sanitarnym bezwarunkowo zamknięte, dalej, aby handel produktami spożywczymi i wyrób tychże był odpowiednio zabezpieczony od zanieczyszczenia przez dotykanie rękoma, od much, kurzu itp.

Komendant zwrócił również uwagę, aby nie sprzedawano owoców zepsutych i nie dojrzałych i wreszcie ściśle przestrzegano obowiązków meldowania się przybyłych ze wschodnich terenów Rzeczpltej i Rosji.

— Powiększenie stacji światło-leczniczej.

(bip) Stacja światło-lecznicza przy sekcji do walki z gruźlicą zostaje obecnie powiększona. Zakupione zostały nowe lampy kwarcowe. 5

(—) Wagon sypialny do Krakowa skasowany

Direkcja Kolei Państwowych w Warszawie p. b. do wiadomości, że wobec małego zaludnienia wagonu sypialnego, kursującego na przestrzeni Kraków—Łódź Kaliska w pociągu nr. 316 | 15, wychodzącym z Łodzi Kaliskiej o godz. 23 05 i przybywającym do Krakowa o godz. 8.25, a także w odwrotnym pociągu nr. 16 | 315 wychodzącym z Krakowa o godz. 22.55 i przybywającym z Krakowa do Łodzi Kaliskiej o godz. 7.25, wagon ten poczynając od 31 sierpnia r. b. kursować przestaje. (6)

— Ze stow. techników.

(lot) W dniu 8,9,10 bm. września Stowarzyszenie Techników organizuje wycieczkę do Lwowa na II Targi Wschodnie, oraz do Zagłębia naftowego, celem zwiedzenia kopalni i benzyniarni. Wycieczkę prowadzić będzie inż. Biedrzycki. Zgłoszenia przyjmuje kancelaria Stowarzyszenia Techników — Andrzeja Nr. 3. —

— O czystość w jatkach.

(bip) Publiczność łódzka skarży się na anty-sanitarny stan jatek. Po większej części mięso leży na ladach bez żadnych naczyń, a kości i odpadki walczą się po ziemi. Często-

króć psy szperają między leżącym w niskich naczyniach mięsem uciekając następnie ze zdobyczą na ulice. Należałoby większy nadzór roztoczyć nad sprzedażą mięsa w jatkach, szczególnie na ulicach bocznych. (5)

— Terror.

(bip) Jak wiadomo w firmach jedycylnych trwa strajk. W związku z tem kancelatoru domu ekspedycyjnego „Spedpol“ weszło czterech osobników, którzy siłą wypędzili z biura pracowników tej firmy. Zawiadomiona o powyższym policja przysłała patrol. (5)

— Strajk.

(lot) W fabryce Endera w Piotrkowie wybuchł strajk na tle ekonomicznym, pozostawiając pracy przeszło tysiąc stu ludzi. (5)

— Wstręt do wojska.

(bip) Zygmunt Berent zam. przy ul. Leszno 33 został aresztowany za uchycenie się od powinności wojskowej. Przesłano go do P. K. U. (5)

— Uciekinier czy zaginiony?

(lot) Do 14 komisariatu zgłosił się Franciszek Piotrowski zam. przy ul. Łomżyńskiej 24 i zawiadomił, iż 12-letni syn jego Edward wyszedł z domu i niepowrócił. (5)

— Sprawy poborowe.

Rocznik 1900 ma zostać zwolniony przed 19 września, rocznik zaś 1901 — przed 1 stycznia. Dnia 15 września wezwany zostanie rocznik poborowych urodzonych w r. 1902. (10)

— Odwołanie urlopów.

W dniu wczorajszym minister spraw wewnętrznych odwołał urlopy wszystkich urzędników, pracujących w urzędach mających jakikolwiek związek z wyborami. W policji odwołano wszystkie urlopy bez wyjątku. Funkcjonariusze policji wszystkich szczebli, najpóźniej 26 sierpnia mają zgłosić się na służbę. (10)

— Skutki zawierania przygodnych znajomości.

W dniu 24 b. m. około godz. 6 wiecz. wracając z Łaglewnik niejaki Hund Teofil. W drodze doszedł do niego nieznaną osobnik i wszczął z nim rozmowę. Gdy znaleźli się na krańcu miasta przy ul. Łaglewnickiej, wówczas nieznanomy rzucił się na Hundę uderzył go kamieniem w głowę, wyrwał z ręki walizkę, oraz zegarek z dewizką i zbiegł. Zawiadomiona o powyższym policja natychmiast podjęła pościg, który narazie nie dał rezultatu. Pogotowie ratunkowe udzieliło napadniętemu doraźnej pomocy pozostawiając go na miejscu. (lot) (10)

— Ze sportu.

W dniu dzisiejszym o godz. 1 min. 24 wyjeżdża do Poznania I-sza drużyna L. K. S. celem rozegrania tam meczu z mistrzem okręgu poznańskiego „Warta“ o mistrzostwo Polski północnej. (10)

— Ceny rynkowe produktów w dniu wczorajszym.

(lot) Wieprzowina 1 funt marek 900, wołowina 1 funt mk. 350, słonina 1 funt mk. 1,20, szmacet 1 funt mk. 1,20, gęś 1 sztuka mk. od 5,50 do 8,00, kaczki 1 sztuka 2,60 — 2,80, kury 1 sztuka mk. 2,40 — 2,70, gęś 1 sztuka mk. 3,20 — 3,60, kaczka 1 sztuka mk. 1,80 — 2,00, kurozeta 1 sztuka mk. 1,20 — 1,50, masło 1 kwarta mk. 2,90, śmietana kwarta mk. 1,00, ser kwarta od mk. 500 — 600, mleko litr od 160 — 180, jaja mendel od mk. 650 — 750. (o)

Wypadki i kradzieże.

— Schwytanie niebezpiecznych koniokradów.

(lot) W lutym r. b. w majątku Bronisława Płakiewiczza we wsi Łaznow, pow. Puczkowskiego nieznanymi podówczas złoczyńcy skradli dwie klacze oraz uprzęż wartości pół miliona marek. W dniu 22 b. m. komenda policji powiatowej wpadła na trop i wykryła sprawców kradzieży, którymi są: Teodor Kublański ze wsi Sarnów i odbywający obecnie karę w Łęczycy Adam Kaczmarek, mieszkaniec gminy Babice. Po dochodzeniu policja ustaliła, iż złoczyńcom w kradzieży pomagał fernal służby folwarcznej Andrzej Grzelak wraz z swą żoną.

Winnych kradzieży aresztowano i osadzono w więzieniu do dyspozycji władz sądownych. (o)

— Kradzież.

(lot) Na cmentarzu ewangelickim aresztowano za kradzież kwiatów Wandę Szmidt bez stałego zamieszkania. O powyższym spisano protokół i odeślano wraz z winną do Sądu Pokoju w Łodzi. (o)

Komunikaty

PRZEMYSŁ I HANDEL.

— Szkoła koedukacyjna Marji Wesołówny
ul. Piotrkowska 84.

przyjmuje chłopców i dziewczynki od lat 7
gruntownie przysposabia do szkół średnich.

Przy szkole zakład freblowski z ogrodem.

Zapisy, informacje codziennie od godz. 10 do
12-ej i od 3 do 6-ej (6) 3547-1

— Do pp. Majstrów Cechu Rzeźniczego w
Łodzi

Dnia 27 b. m. o godz. 10 rano odbędzie się u-
roczyste poświęcenie i otwarcie szkoły dla terminato-
rów w lokalu własnym przy ul. Miłsza 46.

Jednocześnie zawiadamia się pp. Majstrów, że
ostateczny termin zapisu terminatorów do szkoły u-
pływa dn. 27 sierpnia r. b. o 4 po poł.

Wszyscy Majstrowie są obowiązani przysłać
swoich chłopców pod osobistą odpowiedzialnością,
(3565-1-0) Zarząd Szkoły.

— Zabawa.

Chór Sumowy przy kościele św. Kazimierza
w Widzemi urządza dnia 27 sierpnia r. b.
o godzinie 2 p. p. Zabawę Ogrodową w ogrodzie p.
Wegnera, przy ul. Mazowieckiej № 4.

Program zabawy nader urozmaicony, pomiędzy
innymi strzelanie do gwiazdy. Bufet na miejscu.

50 proc. czystego zysku przeznaczają się na bu-
dowę kościoła w Widzemi. Zarząd.

— Podziękowanie.

Zarząd Pow. Kola Zw. Inwalidów Wojennych
Rzeczypospolitej Polskiej w Łodzi, Urzędnikom T-wa
Schlöserowskiej Fabryki w Ozorkowie składa staro-
polskie „Bóg zapłać” za dobrowolną ofiarę w sumie
mk. 44,000 (czterdzieści cztery tysiące.) (o)

— Ostrzeżenie.

Doszło do naszej wiadomości, że firma
taniego obuwia „Błażejczyk i Gordon” przy
ul. Drebnowskiej Nr. 33 mianuje się spół-
dzielnią inwalidzką. Otóż komunikujemy Sz.
Publiczności, że firma wyżej wymieniona nie
wspólnego z nami niema i na przyszłość za po-
dobne podszywanie się pod Spółdzielnię Inwa-
lidów będziemy poclagać do odpowiedzialno-
ści. Komunikujemy natomiast, że warsztaty
szewskie, krawieckie, stolarskie i malarskie
mieszczą się przy ul. Piotrkowskiej Nr. 183
oraz przy ul. Lipowej 29 i Sz. Pabjanickiej 24.

Związek Inwalidów Wojennych.

Komunikat Zw. Lud.—Nar.

Sekretariat Związku Ludowo-Narodo-
wego zawiadamia członków mających wziąć
udział w Zjeździe w dniu 27 bm. w Poznaniu
że wspólny wyjazd nastąpi w dniu 26.8 (sobo-
ta) o godz 23 m. 24 tj. 11 24 wieczorem.

Ze sportu

— Wyścigi motocyklistów.

Zapowiedziane na dzień 27 b. m. wyścigi cyk-
listów i motocyklistów na torze Helenowa wzbudziły
żywe zainteresowanie szerokich kół sportowych. W
zawodach przyjmie udział, prawdopodobnie, dziesięciu
jeźdźców na motocyklach. Zgłosił udział w wyścigach
również IV Dyon Wojsk Samochod. Startować będzie
sierż. Szymańczyk i kpt. Gwiazdowski.

Spodziewać się należy, że niezawodząca nigdy
publiczność naszego grodu, korzystając z nadarzają-
cej się sposobności miłego spędzenia czasu, tłumnie
pośpieszy na boisko Helenowa śledzić przebieg tak
interesujących zawodów. (o)

O budżet na rok 1923.

(=) Ministerium skarbu wysłało note do
poszczególnych ministeriów z wyluszczeniem za-
sad, na których mają być oparte opracowania
preliminarzy budżetowych poszczególnych mini-
steriów. Zasady są w ogólności te same, na
jakich opracowany był budżet na rok bieżący,
z pewnymi tylko, nieznacznymi zmianami.

Preliminarz budżetowy na rok 1923 obej-
mował także Górny Śląsk i Ziemię Wileńską,
które preliminarem na rok bieżący nie były
objęte. W nocie Min. Skarbu wzywa poszcze-
gólne ministerja do jak najszybszego przedsta-
wienia projektów budżetowych i do najintensy-
wniejszego wyzyskania źródeł dochodowych.

Min. Skarbu, dąży do tego, aby prelimi-
narz budżetowy na rok 1923 już w październi-
ku był zupełnie gotowy. (1)

Cła od przesyłek amerykańskich.

(=) Wobec nieustającego nagromadzenia
się w niektórych urzędach pocztowo-celnych
wielkiej ilości przesyłek pocztowych zawierają-
cych dary dla ubogiej ludności kraju t. zw. „Da-
ry Amerykańskie”, min. skarbu uznało za sto-
sowne wydać zarządzenie upraszczające do pew-
nego stopnia czynności, związane z odprawą
celną i zwalnianiem od cła tych przesyłek.

W tym celu min. skarbu, zmieniając swe
dotychczasowe zarządzenie upoważniło Wszy-
stkie urzędy celne 1-ej klasy (główne urzędy),
aby aż do dalszego zarządzenia zwalniały same
we własnym zakresie działania od cła i opłat
manipulacyjnych wyżej wymienione przesyłki z
darami, o ile one zawierają używaną odzież,
bieliznę i obuwie, oraz inne przedmioty codzien-
nego użytku, które ze względu na swój chara-
kter drobnych podarunków i ich stosowną ilość
nie nasuwają żadnych wątpliwości co do swego
przeznaczenia. (6)

Ameryka — wierzycielką Europy.

= Omawiając przesilenie gospodarcze w
Europie, prasa wiedeńska pisze między innymi:
Głównym czynnikiem finansowym osłabienia
Europy jest Ameryka, jako główna wierzyciel-
ka tak państw zwycięskich, jak zwyciężonych.

Wszystkie państwa uznają zgodnie
obywatelskie i prawdziwie chrześcijańskie
stanowisko Ameryki, której humanitarne
czyny przynosiły i przynoszą wielką ulgę
w niedoli narodów, a szczególnie tych które
wiele ucierpiały z powodu wojny. Także dobrze
zrozumiany interes handlowy nakazuje Amery-
ce, poza pomocą, jakiej nie szczędzi, wziąć
udział w szeregu akcji sanacyjnych Europy,
choćby ze względu na to, że jest ona dużym
rynkiem zbytu dla produkcji amerykańskiej
Chodzi jednak o duże wsparcie ze strony Ame-
ryki w rozwiązaniu sprawy odszkodowań.

Ameryka, pożyczając swym sprzymierzeńcom
10 miliardów dolarów: nie jest to nawet na stosun-
ki amerykańskie mała wierzycielność, więc nie
można się też dziwić, że rząd Stanów Zjedno-
czonych broni się przed zrzeczeniem się tego dłu-

gu, owszem, żąda jego zabezpieczenia. Ameryka
obawia się, że Europa, racjonalnie zużytkowu-
jąc powyższą sumę, przeprowadzając sanację,
zdoła tą drogą wpłynąć na niekorzyść Amery-
ki i stworzyć poważną konkurencję produktom
amerykańskim.

Suma, kredytowana przez Amerykę, wyno-
siła przed wojną 27,8 miljarda dolarów, a
wrosła po wojnie do 224,1 miliardów dola-
rów. Największy skok wykazują Niemcy, któ-
rych dług 4,7 miljarda marek podniósł się na
204 miljardy mk. Dług Anglii z 3 miliardów
dolarów podniósł się do 37,2 miljarda dolarów,
a suma oprocentowania długów angielskich
przedwojennych podniosła się z 24 milionów
funtów sterlingów na 270 milionów funtów ster-
lingów po wojnie. (A. W.) (7)

Zwalnianie robotników w Czechach

(=) Wedle doniesień z Pragi, cały
czechosłowacki przemysł przeżywa ciężki
kryzys. Nastąpiły masowe wymówienia pra-
cy robotników. Bez pracy jest już 13 tysią-
cy robotników, a 20 tysięcy robotników pra-
cuje tylko 2 do 3 dni w tygodniu.

Giełda warszawska d. 25 b. m.

4 1/2% listy ziem.	220	Dol. St. Zjd.	9340 9100
za 100 rb.	—	Marki niem.	—
6% obl. m. Warsz.	—	Franki franc.	—708
5% obl. m. Warsz.	240—	Funty	—

Czeki i wpłaty.

Belgia	675	Londyn	41000
Berlin	3,95 4,07	Nowy Jork	—
Gdańsk	4,10	Paryż	— 715—712
Praga	520	Wiedeń	10,50

Akcje.

Bank hand.	6070	Ostrowiec	12200
„ Dyskont	4400	Radzki	5925
„ Kredyt.	5600	Starachowice	6900
„ Zjed. z pol.	1400	Zyrardów	130000
Cukier	85000	Borkowski	1700
Drzewo	1750	Zegluga	1850
Lilpop	5925	Jabikowscy	3100
		Nafta	2000

Giełda łódzka d. 25 b. m.

dolar	St. Zjd.	9150	Marki niem.	4,25
czeki		9110	„ czeki	—
Milionówka		1600	obligacja	90

Z czarnej giełdy warszawskiej

Dolary	9100	Ruble złote	—
Franki	720	Ruble srebrne	—
Funty	—	Bilon srebrny	—
Marki niem.	5		

Popierajcie przemysł polski!

Dr. Polakowski

ginekolog-akuszer 3431
powrócił

przyjmuje od 4—6.

Al. Kościuszki 53.

Doktor
Stanisław Przybylski

ginekolog

b. asystent profeso-
rów Roznera, Kadera
ordynujący przez szere-
gat w Franzensbadzie ordynuje
w tym roku w Krynicy w milii
pod Białym Orłem

2678K

Potrzebni czeladzi

na spodnie i podręczne
dziewczyny. Wschodnia 49.
H. SZARFER 3574d

Poszukuje się stancji dla 3-eh
uczni. Oferty sub „Stancja”
7812—2

Poszukuję zajęcia w pracy
sklepowej roczna prakty-
ka prasowania i znam szkie
oferty w Rozwoju pod „Po-
zu-kująca”. 7746—1

Subtetyna do wynajęcia ze skła-
dem murowanym zdalna na
wszystko. Wiadomość Piotrkow-
ska 69 zakład przemysłowy.
7757—1

STANCJA dla uczniów lub
uczennic u nau-
czycielki sumienna opieka i po-
moc w naukach Hanczkowa
Wólczajska 117 od 5-7-ej pop.
7767—3

Potrzebna służąca do gospo-
darza Sienkiewicza 15 Po-
morski. 7765—1

Zagubione dokumenty

Hofman Hugo Leopold zagubił
dowód osobisty wyd. w Ło-
dź. 7772—1

Banaszek Ludwik zagubił kartę
B bezterminowego urlopu wy-
daną w Łęczycy. 7765—1

Jarczyński Władysław zagubił
paszport polski wydany w
gminie Brus za № 1160
779—2

Kruzel Piotr zagubił paszport
niemiecki wydany w Łodzi
7800—2

Steigert Ludwik zagubił pasz-
port polski wydany w Łodzi
Laskawy znalazca zechce od-
dać za nagrodą na Wschodnią
1452 7775—2

Bednarski Franciszek zagubił
kartę powołania wydaną w
P. K. U. w Łodzi 7807—2

Rudnicka Władysława zagubiła
paszport niemiecki wydany
w Łodzi 7809—2

Wasielewska Władysława zagu-
biła paszport niemiecki wy-
dany w Łodzi 7778—2

Vieras Ludwik zagubił kartę
K rejestracyjną wydaną z Ko-
misarjatu Rządu m. Łodzi.
7825—3

Cichecki Roman zagubił pasz-
port niemiecki wydany w Ło-
dź. 7825—3

Kozłowski Stanisław zagubił do-
wód osobisty wydany w War-
szawie 7815—3

Dr. Zygmunt Ługowski
ul. Konstantynowska 31
Choroby kobiece i akuszeria
przyjmuje od 5 do 7 po poł.
1342d W. U. Z. zdn. 1—III-22

Dr. STAWOWCZYK

Sienkiewicza 29.
Choroby wener. i skórno
Przyjm. od 9—10^{1/2}, i 5—7 (325B)

Dr. F. Skusiewicz
ul. ANDRZEJA 11.
choroby skórne i weneryczne
godziny przyjęć od 9—11 i od
5 do 7 i od 11 do 12
98—B—12

Helenów **TOW. WARSZAWSKICH CYKLISTÓW W ŁODZI** Helenów

W niedzielę, dnia 27 sierpnia r. b. o godz. 3-ej po poł. odbędą się

Wyścigi Cyklistów i Motocyklistów

na których rozegrane będzie

Mistrzostwo Województwa Łódzkiego na rok 1922.

Udział przyjmują najwybitniejsze siły kolarzy polskich na czele z mistrzami Rzeczypospolitej Polskiej p. Szymczykiem i p. Choińskim.

Bilety do nabycia w sklepach firm. „Cnielów“, ul. Piotrkowska L. 31, w składzie aptecznym p. Jana Lipińskiego Piotrkowsk L. 50. W dzień wyścigów kasa Helenowa czynna od godziny 10-ej rano. (3572dk2) **Szczegóły w programach**

OGRÓD PRZY HOTELU MANTEUFEL

Zachodnia 45

W dniu 26 sierpnia 1922 r.

WIELKI KONCERT BENEFISOWY

Kapelmistrza orkiestry 31 p. Strzel. Kaniów. p. **Fr. Adamczyka**

ze współudziałem p. L. Dworakowskiego (skrzypce), p. L. Wołkowicza (fortepian) oraz kwartetu Piotrogrodzkiego.

Reduta w białej Sali do rana- (maski pożądane ale nieobowiązkowe):

Do tańca przygrywać będą 2 orkiestry (dęta i smyczkowa) — Początek koncertu o godz. 8-ej Tańce o 10-ej wieczór, — Cena biletu na koncert 350 mk, na Tańce 500 mk Pässe partout nie ważne — Szczegóły w programach (3552K2)

Dyrekcja

8-mio kl. Wyższej Szkoły Realnej

— z Wydziałem Handlowym —

Zgromadzenia kupców m. Łodzi

Dzielna 63.

podaje do wiadomości, że zapisy do klas podwstępnej i wstępnej, I, III, IV, V i VI przyjmuje kancelaria szkoły codziennie od godziny 10—2.

Egzamin dla nowostępujących uczniów odbędzie się dnia 30 sierpnia o godz. 9 rano. (3549K2)

Park Miejski im. Staszica

Orkiestra Filharmoniczna w Łodzi.

Zakończenie sezonu letniego w sobotę 26 b. m. i w niedzielę 27 b. m.

2 wielkie koncerty benefisowe

W sobotę d. 26 b. m. o godz. 4 p.p.

9 ty Koncert popołudniowy

Dyrekcja Teodor Ryder Solista I koncertmistrz O. F. M. Lewak W programie m. in. V Symfonia Czajkowskiego

W niedzielę d. 27 b. m. o godz. 12 w poł.

12 Poranek Ludowy

Dyrekcja Teodor Ryder Solista I koncertmistrz O. F. M. Lewak W programie m. in. Shecherasade Rymski-Korsakow 3573K1

WIRÓWKI

Związek Spółdzielni Mleczarskich w Warszawie

Oddział w Łodzi, Al. Kościuszki № 29

— dawniej —

Warszawskie Ziemiańskie Towarzystwo Mleczarskie.

KONWIE.

3242s

Maszyny pończosznicz (strickopy) nowe i używane do sprzedania.

4 maszyny na 120 ig.	140 ig.
2 " na 100 i 84 ig.	88 ig.
1 " " " 88 ig.	112 ig.
1 " " " 112 ig.	

Wiadomość w restauracji Franciszkańska 11. (3569K3)

W Radogoszczu

(Langówek) jest do sprzedania 11 morgów ziemi w tym morga lasu, owocowy ogród. Dom mieszkalny duża stodoła i mrowia na obora. Wiadomość Zgierska № 11 m. 8 Świątkowski. 3564k

Zakład Bednarski

posiada gotowe beczki dębowe rozmaitej wielkości po cenach umiarkowanych.

Łódź, ul. Napiórkiwskiego 61 (dawniej Staro-Zarzewska 5568K3)

Potrzebni

chłopcy z kaucją do roznoszenia gazet. Zgłaszać się do adn. Rozwoju. (3570K1)

Uczciwa

dziewczyna do wszystkiego może się zgłosić w sobotę 4—6 po poł. Wólczajska № 57 II p. 5556K1

Piwiarnia

do sprzedania z całym urządzeniem i prawami lud bez urządzenia, posiada 3 lokali i piec piekarski naujający się na piekarnie i na wszelkie interesy, składy i t. p., odstąpię zaraz z powodu zmiany interesu. Wiadomość na miejscu, Łódź Zgierska 79. (3556d)

Dla urzędników

(355939)

w pensjonacie Z. Wójcickiej

w Poddebnie pod Tuszynem jest jeszcze kilka pokoi wolnych na miesiąc wrzesień.

Ceny niższe. Także przyjmuje się i dzieci.

UWAGA. Z Górnego Rynku o godzinie 8.30 m. do Rudy z połączeniem do Tuszyna. kolejka. (355844)

Dyrekcja 8-10 kl. Gimnazjum Filologicznego

A. ZIMOWSKIEGO

— w Łodzi —

podaje do wiadomości Sz. rodziców i opiekunów, że z dniem 10 sierpnia Gimnazjum przeniesione zostało na ul. Boczną № 5, Egzaminy rozpoczną się 28 sierpnia o godz. 9-ej rano, a lekcje 1 września. Ze względu na remont lokalu kancelaria czynna jest dopiero od dnia 16 sierpnia. Dojazd tramwajem 1, 3, 4, 7. do ul. Emilii. (3528K6)

Seminarjum Nauczycielskie żeńskie.

Heleny Cholewickiej

Piotrkowska 120

3578K3

Zapisy między 9-4. Egzaminy od 28 sierpnia. Dawne uczennice obowiązane zgłosić się przed tym term. w celu wznow. zapisu.

Progimnazjum żeńskie

M Hansenówny

Piotrkowska № 209.

Egzamin wstępne rozpoczną się 21 sierpnia o godz. 9-ej rano lekcje 1 września. 3364

8 io klj Gimnazjum Filologiczne

Zofii Pętkowskiej i Wiktorji Macińskiej

w Łodzi, ul. Wólczajska 55.

Przyjmuje podania do dn. 28 sierpnia od 11—2. Egzamina 29 sierpnia, lekcje 1 września. (3502d6)

Przyjmę

posadę praktykanta rolnego w majątku ziemskim, posiadam sześcioklasowe wykształcenie. Łaskawa odpowiedź proszę skierować pod adresem Roch Zawodny wieś Grabowie gm. Chocin poczt. Widawa pow. Łaski. 3546K3

Kupuję

meble, dywany, garderobę, masyne do szycia. Płacę najlepiej Wajnreich, Benedykta 19. (3517d1)

KUPUJE

placę 100 proc. drożej za złoto, srebro, brylanty, zęby sztuczne, garderobę, kapry pluszowe oraz szale czarne. Proszę się przekonać. Zachodnia 32, poprzeczna otoczona, I p. m. 13, L. Milich. 5599

Kupię motor benzynowy 1—2 konny,

Oferty z ceną i bliższymi szczegółami w „Rozwoju“ pod „Motor“ 3436s

Do sprzedania

wiatrak w dobrym stanie jak również 10 morgów gruntu z zabudowaniem 6 wiorst od Łodzi, ziemia dobra. Wiadomość na miejscu. Gmina Dobra, wieś Noskule W. Ochocki. (3515d1)

Detal-Hurt

Biuro Komisowo-Handlowe „FORTUNA“ Wólczajska 165, tel. 14-98 ma do sprzedaży po najniższych cenach różną manufakturę na garnitury męskie, damskie, dziecięce, na palta welury. 35308

Dr. med.

Stefan Kłanowski

powrócił.

Zgierz, Łęczyska 2.

3489.

Dziś
premiera!

Dziś
premiera!

1-sza serja niebywałego arcydzieła amerykańskiego w 5 serjach

TAJEMNICE DŻUNGLI

czyli

„PRZYGODY PIĘKNEJ MISS HANSEN”

W tym obrazie widz ujrzy autentyczne sceny z wyprawy na polowania, dzikie gąszcza lasów Afryki Południowej z ich mieszkańcami, dworskie salony, wielką wystawę i podziw wzbudzającą odwagę artystów amerykańskich.

(3560kd1)

Codziennie o godz. 3 1/2 popoł., w sobotę i niedzielę o godz. 2-ej

Przedstawienie dla młodzieży z tym samym programem.

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

AAA Kupuję meble dywany futra garderobę maszyny do szycia placę najwyższe ceny Łaznik Benedykta 28-13 parter 7148-5

AA Meble sypialnie stołowe szafy łóżka stoły krzesła otomany kozetki krzesła wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przechódzki Piotrkowska, 108 6262-0

Sklep spożywczy do sprzedaży Suwalska 19, 7740-1

Dachówkę kupię Oferty z ceną za 1000 w administracji „Rozwoju” 7585-1

Kasa „National” amerykańska z czterema tastrami elektrycznym motorkiem w ruchu tania do sprzedania Wiadomość dziennik Rozwoj Łódź, 7580-6

Gospodarki, domy, młyny, fabryki, cukiernię, interesy handlowe mają do sprzedania biura Taszyckiego Łódź Piotrkowska 90 tel. 840 Bydgoszcz Dworcowa 15, 7706-6

Sprzedam sklep rzeźniczy tania z urządzeniem lub bez lokal nadaje się na każdy interes Nowo-Pabjanicka 7, 7754-1

Sklep do sprzedania do tego ogród, pokój i kuchnia ul. Staro-Zarzewska 15, 7771-3

Rower sprzedam tania Piotrkowska 178 Krzemiński, 7770-12

Do sprzedania lekka amerykańska kryta i para homonów do rozkarskich nikiowych i motor 2 konny benzynowy. Wiadomość Aleksandrowska 18 piwnia, 7781-5

A Otomanę, szafę, krzesła, i ózka, bielizniarkę sprzedam zaraz Przejazd 24 m. 3, 7790-1

Mam książki do sprzedania jeszcze nie używane Ogniem i Mieczem, Potop, Pan Wołodyjowski, Krzyżacy, Słowiańska 9 Jagielski, Wejście od podwórza, 7795-2

Gospodarki, tołwarki, młyny, domy, fabryki zawsze ma i poszukuje do sprzedania biuro „Pośrednik” Piotrkowska 87 i w Zgierzu Parzenczewska 3, 7796-2

Z powodu wyjazdu sprzedam biurko, szafy, otomanę, leżankę, umywalkę, komodę, szafki mocne, stół, krzesła, zegar, tre mo, garnitur, Piotrkowska 225 m. 3, 7795-8

Różniki różnych materiałów po cenach możliwie niskich sprzedaje Wólczańska 62-10, 7594-10

Sklep do sprzedania ładny pokój z kuchnią Srebrzyńska 15, 7802-2

Jest do sprzedania dom o dwóch pokojach murowany z ogrodem mieszkanie wolne ul. Piaseczna 12 wiadomość na miejscu pośrednictwo wykluczone, 7803-2

Okazyjnie sprzedam organ orkiestralny, którego nie można znaleźć w Łodzi i na okolicę gra ręcznie i motorowo, Rzgowska 51 gospodarz, 7804-2

Do sprzedania plac przy ul. Radomskiej wiadomość Oficarska 19 u gospodarza, 7806-1

Sklep spożywczy do sprzedaży Gubernatorska 31, 7810-2

Sprzedam 12 kół tegich nowych nie okutych po 10 i 12 tysięcy Niska 4 m. 4 od 5-8 wiecz, 7824-2

Sklep spożywczy do sprzedaży Niska 1 Widzew sklep, 7821-3

Motocykl 4 P. S. i rower do sprzedania ul. 28-go Pułku Strzelców Kanniewskich Nr. 25 Zieliński, 7818-3

Sprzedam dom w Łodzi przy ul. Nawrot, woda, światło cena przystępna byle zaraz zgłoszenia Ozorków Zgierska 67 Banachowski, 7820-3

W Zgierzu sprzedam domek murowany ze sklepem spożywczym punkt bez konkurencji dla rzeźnika lub piekarza Piątkowska 48, 7814-5

Wyżła do polowania sprzedam zaraz Andrzeja 24 m. 1, 7815-1

Różne:

Potrzebna rutynowana naczyniecielka Piotrkowska 84 szkoła, 7788-2

Zdemobilizowany podoficer poszukuje posady bitrowej, ukończył kurs pisarzy, posiada praktyką 21-0 miesięczną, pisze biegle na maszynie. Oferty do Rozwoju „podoficer” 7779-1

Mogę zaraz odstąpić dwa pokoje, albo dwa pokoje z kuchnią Oferty do Rozwoju pod „W. W.” 7782-1

Przyjmę kilku uczniów lub uczennic na mieszkanie z utrzymaniem Nawrot 42 m. 7, 7785-1

Okazja. Kto ma do ulokowania milion sześćset tysięcy na dobry procent i pewną gwarancję ten niech złoży ofertę pod „Gwarancja”. 7789-1

Uczeń kl. 8 poszukuje pokoju z całodziennym utrzymaniem lub bez. Wiadomość Radwańska 51 m. 11 Strzelecki, 7791-1

Przyjmuję bieliznę do prania i dobrze wykonam po cenie niskiej ul. Słowiańska 9 m. 1 wejście od podwórza I. Jagielska, 7794-2

Młody człowiek z 4-0 klasowym wykształceniem poszukuje jakiegokolwiek posady. Łaskawe oferty do Rozwoju sub „M. K.” 7801-1

Służąca poszukuje miejsca do Szwajcarskiego przy malej rodzinie Konstantynowska 9 wiadomość w magli, 7805-2

Potrzebna jest zaraz zdolna prasowaczka do pralni chemicznej Główna 24, 7748-1

Nauczycielki, freblanki, bony gospodynie, kasjerki, biurolistki, ekspedjentki poleca Biuro Ludwińskiej Piotrkowska 109, 7588-1

Poszukuję na pierwszy nr. hipoteki 8,000,000 mk. na 80 morgowe gospodarstwo. Oferty proszę składać do Rozwoju pod „Pewność”, 7784-5

Mieszkanie zamienię o jednym oknie na 2 piętrze w oficynie na inne, lub podobne Łódź dwiki 51 zastać można codziennie od godz. 6 wiecz, 7926-2

Potrzebni zdolni ślusarze którzy znają się na robotach pompowych i wodociągowych J. Hofman Kilińskiego 113, 7785-1

Pokój umeblowany, kuchnia i procenty za wypożyczenie miliona. Oferty w Rozwoju sub „A. A.” 7777-2

Przyjmę inteligentnego sublokatora 6-go sierpnia 22 m. 27 dowiedzieć się 12-1, 7822-2

Poszukuję 2 lub 3 pokoje z kuchnią ewentualnie jednego pokoja z kuchnią oferty pod „A. F.” do Rozwoju, 7816-2

Stancja dla uczeni uczenie Radwańska 6 m. 9 przy Piotrkowskiej, 7817-5

Starsza panna znająca krój do sukien i okryć potrzebna od 1 września. Oferty składać do Rozwoju pod „Krój”, 7819-1

Cena ogłoszeń

przed tekstem i w tekście 800 mk., za tekstem 200 mk., zwyczajne 80 mk., wśród drobnych 140 mk., nekrologi 160 mk., komunikaty 200 mk. za wiersz nomenparolowy lub jego mierz, zagraniczne 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 8 łamów, za tekstem 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują się do 12-godz. zawiadomienia. „Rozwoj” można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.